

Sammanfattning av rapporten

Mapping the Quality of Government in Europe

An analysis at the national and regional level within the EU member states

Nicholas Charron, Victor Lapuente och Bo Rothstein

I denna rapport lyfter författarna upp frågan om korruption i EU – det ”spöke” som hemsöker moderna demokratier och undergräver välfärden, inte bara i Europa utan i hela världen. Som rapporten visar är bristande styrning av samhället i själva verket en avgörande faktor för socioekonomiska skillnader mellan regioner, såväl mellan som inom länder.

När det gäller välfärd har EU:s regioner både närmare och fjärrare sig från varandra under de senaste decennierna. Å ena sidan har perifera regioner kommit i fatt centrala regioner. Å andra sidan ökar skillnaderna mellan välmående och mindre välmående regioner. Det finns tecken på att dessa socioekonomiska skillnader mellan regioner (och ibland inom samma land) beror på skillnader i styrningen av offentliga institutioner.

Med ledning av de senaste forskningsresultaten inom statsvetenskap och ekonomi hävdar författarna att geografi spelar roll för ekonomisk och social utveckling. Resultaten pekar på att samhällsstyrningens kvalitet (Quality of Government, QoG) beträffande kontroll av korruption, opartisk behandling av medborgare, utbredningen av rättsstatens principer och effektiviteten i samhällsstyrningen spelar en viktig roll för den regionala utvecklingen.

Rapporten bygger vidare på ett tidigare forskningsprojekt (Charron, Lapuente och Rothstein 2011) och tillför nya data som visar stora variationer i QoG mellan Europas

regioner. Inledningsvis presenteras metodologin och resultaten från en andra undersökning: den största undersökningen på subnationell nivå i Europa som inkluderar 206 regioner och 84 000 medborgare. Undersökningen producerades av Quality of Government-institutet vid Göteborgs universitet 2013. Med hjälp av World Bank Research Institutes samhällsstyrningsindikatorer har dataunderlaget gjort det möjligt att bygga ett mer omfattande och robust European Quality of Government Index (EQI), ett index för hur europeiska regioner presterar i fråga om samhällsstyrningens kvalitet.

Vidare presenteras teoretiska argument och empirisk evidens som stöder hypotesen att samhällsstyrningens kvalitet (QoG) är en avgörande faktor för att förklara asymmetriska socioekonomiska utfall i EU:s regioner. Här utforskas även hur god samhällsstyrning är kopplad till tre centrala EU-policymål: att trygga en smart, hållbar och inkluderande tillväxt. Det är viktigt att ha i åtanke att orsakssambanden kan gå i båda riktningarna: från god samhällsstyrning till smart, hållbar och inkluderande tillväxt, och vice versa. Det är snarare sannolikt att det sker en rundgång mellan dessa variabler. Författarna reder följaktligen ut svårigheterna med att förbättra kvaliteten på institutioner och samhällsstyrning och diskuterar hur regioner kan fastna i onda eller goda cirklar, det vill säga att låg respektive hög tillit och låg respektive hög kvalitet på samhällsstyrningen förstärker varandra.

Rapporten kan laddas ned från www.sieps.se

Slutsatserna ringar in de politiska implikationerna av dessa forskningsresultat. Det handlar särskilt om behovet av meritokratiska reformer i regionerna med låg kvalitet på samhällsstyrningen. Meritokratiska reformer är relativt kostnadsfria i ekonomiska termer och mycket effektiva när det gäller att stävja korruption och förbättra samhällsstyrningen. Meritokratiska

reformer är dock politiskt kostsamma för folkvalda politiker, eftersom deras maktpositioner i hög grad vilar på genomgripande skyddsnätverk. Europeiska aktörer med intresse för god samhällsstyrning bör åtminstone sätta dessa reformer på den offentliga agendan, för att på så sätt öppet tydliggöra de motstridiga intressena bakom god samhällsstyrning.